

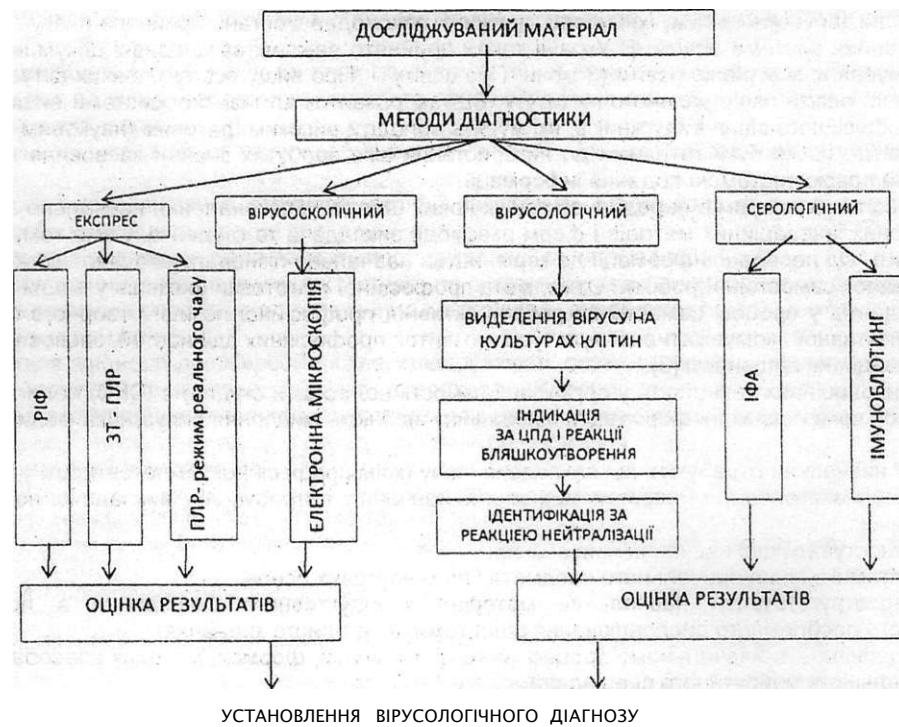
Міністерство охорони здоров'я України
Вищий державний навчальний заклад України
«Українська медична стоматологічна академія»

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ

*Матеріали навчально-наукової конференції
з міжнародною участю
23 березня 2017 року*

м. Полтава - 2017

Висновки. Використання графів логічної структури теми в процесі самостійної позааудиторної підготовки студентів до практичних занять слугують дієвим засобом ознайомлення з принципами мікробіологічної діагностики інфекційних хвороб на сучасному етапі розвитку інфектології та орієнтації студентів у обранні оптимальних методів при встановленні остаточного клінічного діагнозу. Тим самим студенти отримують дієву навчально-методичну підтримку для якісного засвоєння теоретичних знань і практичних навичок із мікробіології, вірусології та імунології.

Список використаної літератури

1. Ананьева М. М. Вірус Ебола. Патогенетичні аспекти та принципи лабораторної діагностики, напрямки імунопрофілактики / М. М. Ананьева, О.В. Книш / Актуальні проблеми сучасної медицини. - 2016. - Т. 16, вип. 1 (53). - С. 282-290.
2. Инфекции, регулируемые Международными медико-санитарными правилами [Электронный ресурс] / В. Н. Козько, А. В. Бондаренко, Н. Ф. Меркулова [и др.]; ХНМУ. - Харьков, 2013. -<http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/2854>
3. Cardenas W. B. Evasion of the interferon-mediated antiviral response by filoviruses / W. B.Cardenas // Viruses. - 2010 - Vol. 2(1).-P. 262-282.

РОЛЬ ДІЛОВОЇ ГРИ В В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНОГО ФАХІВЦЯ

Андріянова О.Ю., Яценко О.І.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Стаття присвячена ролі самостійної роботи студента в освітньому процесі. Показано, що самостійна діяльність студента дозволяє не тільки забезпечити його професійними знаннями і вміннями, а й розвинути творчі новаторські можливості.

Ключові слова: освіта, самостійна робота, ділова гра, технології навчання.

Серед найважливіших завдань, які стоять перед вищою медичною освітою, є підготовка висококваліфікованого спеціаліста, знання якого та професійність відповідали б системі державних стандартів освіти. Протиріччя в системах професійної медичної та загальної освіти відображає зміни в умовах життя й освітній системі в цілому, впливаючи на її цілі, види, зміст, а також технології навчання. До найважливіших вимог європейського і світового співтовариств належать: зростаючий попит на якість освіти; нові підходи до викладацької діяльності, що зумовлено консерватизмом у сфері освіти та недостатньою її мобільністю й адаптацією до мінливих потреб суспільства; необхідність формування в студентів професійного мислення, активності, самостійної діяльності майбутніх спеціалістів.

Сучасні умови диктують самоцінність ідеї безперервної освіти, коли від студентів вимагається постійне вдосконалення власних знань. Система освіти відіграє домінуючу роль у підготовці молоді як до праці, так і до життя загалом, тому традиційно освіта розглядається як механізм навчання і виховання студентської молоді. Традиційна технологія навчання, заснована на логіці науки, має бути доповнена новими інноваціями, заснованими на закономірностях пізнавальної діяльності. Головною фігурою в навчальному процесі стає сам студент, який виступає не як об'єкт, а як суб'єкт навчання [4].

Ось чому провідні зарубіжні країни, їхні уряди, державні законодавчі органи прийняли низку законів, печують реформування системи освіти. В Україні також прийнято важливі законодавчі документи, що забезпечують реформування всіх рівнів освіти (Закони "Про освіту" і "Про вищу освіту"), в яких актуалізовано завдання вітчизняної освіти як соціального інституту. Відтак, розвиток вітчизняної системи вищої освіти нові вимоги до професійного рівня випускників, які мусять володіти високим фаховим (науковим і методичним), сучасним світоглядом, бути готовими до використання вже здобутих знань і засвоєння нової інформації працювати за новою системою подання інформації.

Реалізація окреслених напрямів передбачає пошук нових шляхів удосконалення навчально-виховного процесу, розробку сучасних інноваційних методів і форм взаємодії викладача та студента. Саме тому вища освіта слідовно переходить від передачі інформації до керівництва навчально-пізнавальною діяльністю студентів у них навичок самостійної роботи. Отже, мета професійної підготовки фахівців у вищій медичній освіті – вироблення в студентів у процесі самостійної роботи активної професійної позиції і творчого стилю мислення, формування рефлексивної і комунікативної культури, розвиток професійних здібностей, засвоєння методів роботи й інноваційної діяльності [3].

Сенс освітніх інноваційних технологій у організації самостійної роботи студентів (СРС) полягає в їхньому особливому характері: вони покликані формувати інноваційну здібність мислення випускника медичного навчального закладу.

Нові технології навчання потребують від викладача вищу (крім професійної компетентності у своїй галузі) педагогічної майстерності. Розвиток технологій навчання потребує від викладача нових знань, умінь і навичок:

- уміння діагностувати цілі навчання і виховання;
- глибші, системні знання навчального предмета і його наукових основ;
- уміння переструктурувати навчальний матеріал з індуктивного викладання в логіку індуктивного проблемного висловлювання цілої теми, а не одного завдання;
- уміння моделювати в навчальному процесі (його цілях, змісті, формах, методах і засобах навчання) діяльність майбутнього спеціаліста;
- уміння організувати СРС для підготовки до семінару, ділової гри, мозкового штурму і т.п.;
- уміння вільно володіти активними методами навчання;
- уміння забезпечити сприятливий психологічний клімат, співробітництво викладача і студента.

Загальновідомо, що згідно з навчальними планами значна частина навчального часу відводиться на індивідуальну роботу. СРС має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань і застосування цих знань на практиці, що можливе лише при взаємодії викладача і студента.

Окреслені цілі організації СРС із залученням інноваційних технологій:

- забезпечення високого рівня інтелектуально-особистісного і духовного розвитку студента;
- створення умов для оволодіння навичками наукового стилю мислення;
- навчання методології нововведень в соціально-економічній і професійній сферах.

Для оптимального залучення студентів до самостійної діяльності слід урахувати методологію інноваційного процесу, яка складається з трьох компонентів: пізнавального, емоційного і поведінкового.

При цьому викладачу в процесі підготовки планів СРС необхідно врахувати їхні індивідуальні можливості та характерологічні типи. Серед студентів слід виділити новаторів, ентузіастів і раціоналізаторів, для яких характерний постійний пошук можливостей удосконалення процесу навчання, лікування хворих, їх обстеження. Найдієвішим методом активізації СРС, їхнього творчого мислення, що перетворює здобуті ними знання в професійну діяльність, слугують ділові ігри. Ділова гра спрямована на розвиток умінь аналізувати конкретні ситуації, приймати відповідальні рішення й активізувати власний творчий потенціал.

Ділові ігри, які викладачі використовують у процесі навчання майбутніх спеціалістів, виконують різні функції, завдання як дидактичного, так і виховного характеру. Зокрема це стосується вдосконалення навичок, прийняття колективних рішень, розвиток у студентів комунікативних умінь, спонукання студентів до творчого мислення, вироблення установки на практичне використання результатів ділової гри, подолання психологічного бар'єра в спілкуванні [1].

Система оцінювання гри має забезпечувати, з одного боку, контроль якості прийнятих рішень із позиції вимог професійної діяльності, а з іншого, сприяти розгортанню ігрового плану навчальної діяльності. Тому участь учасників гри оцінюється за трьома рівнями: діловим, комунікативним і етичним. Діловий рівень відноситься до підготовки, засвоєння матеріалу і професійні знання слухачів. Комунікативний рівень "ураховує" стиль мовлення, лаконічність, логіку у відповідях, тобто комунікативні якості мовлення.

Зазначимо, що, залишаючись педагогічним процесом, навчальна ділова гра є відтворенням змісту майбутньої спеціальності в її предметному і соціальному аспектах. У такій грі реалізується елективна форма навчальності, а також моделі діалектики професійної діяльності. У процесі ділової гри засвоюються норми професійної поведінки, принципи безконфліктного спілкування.

Творча активність особистості в ділових іграх стимулюється тим, що гра дозволяє студенту відчути значимість, проявити творчість, оригінальність, ерудицію, акторські таланти. Ділові ігри належать до нетрадиційних, активних методів навчання, які забезпечують: активність навіть тих студентів, які зазвичай віддають перевагу мовчанню, створюючи комфортність навчання для студентів, адже в них зникає страх негативних оцінок; залучення комунікативних навичок студентів, оскільки активні методи навчання дають змогу їм більше висловитися; формування почуття професіонала в студентів, починаючи з вишівської аудиторії; розвиток у студентів важливих здібностей (спільного прийняття рішень, творчого професійного мислення тощо); розвиток мислення не просто відтворюючи засвоєні знання, а й використовуючи їх у практично орієнтованій діяльності, залучаючи студентів до розв'язання проблем, максимально наближених до професійних [2].

Аналіз результатів ділових ігор слугує показником особистісної суб'єктивності студента, його змістовної і організації самостійності, відповідальності, терпимості, здібностей до саморозвитку. Потреба е

зсвітку, самоактуалізації - основоположна складова зрілої особистості, підготованої до професійної діяльності **ва** рівні сучасних потреб суспільства.

Таким чином, методологічний підхід до організації самостійної аудиторної роботи студентів із використанням ялових ігор дозволяє не тільки забезпечити студента професійними знаннями й уміннями, а й розвинути в нього -зорчі новаторські можливості.

Навчання на основі інноваційних технологій із використанням ділових ігор дає змогу стверджувати, що в студентів:

- відбувається зміна, пасивної, споживчої позиції на активну, відповідальну; в них з'являється готовність брати на себе відповідальність за свої рішення;
- спостерігається зростання рівня самостійності (змістової та виконавчої);
- формуються вміння вчитися (розвиток у студентів системних, узагальнених знань і способів діяльності);
- підвищується рівень оперування теоретичним матеріалом, що дає можливість виходу на творчий практичний і дослідницький рівень;
- розвиваються здібності до співробітництва, співдружності, сприйняття нових професійних навичок і технологій (на обстеженні, в лікуванні пацієнтів, у профілактиці хвороб та ін.);
- наявні зміни мотивації та готовність до вирішення завдань дослідження і як наслідок - поява почуття професійної компетентності як однієї з передумов самоствердження.

Список використаної літератури.

- Носач І. Ділові ігри як основа інтерактивного модуля курсу інтерактивних фахових дисциплін з напрямку «Економіка» /1. Носач ІІ Молодь і ринок. - 2008. - № 5. - С. 148-152.
- 2 Катеруша О.П. Ділові ігри як засіб пізнавальної діяльності студентів / О. Катеруша // Вища школа. - 2009. - № 12. - С. 53-60.
3. Ковалевский И. Организация самостоятельной работы студента / И. Ковалевский // Высшее образование. - 2000. - № 1. - С.114-115.
- і Савельев А.Я. Инновационное образование и научные школы / А. Савельев // Вестник высшей школы - 2000. - № 3 - С 15-18.

ЗАГАЛЬНІ МОМЕНТИ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ІЗ ЗАЛУЧЕННЯМ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Артеменко А.Ф., Васильєва К.В.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Аналізується проблема залучення інноваційних освітніх технологій до навчального процесу у вищій школі. Досліджено питання формування вмінь самостійної пізнавальної діяльності в студентів медичних ВНЗ засобами інформаційних технологій, розкрито її педагогічну значущість, функціональну цінність, відповідність соціальним потребам інформаційного суспільства.

Ключові слова: інноваційні технології, самостійна робота, інтернет-ресурси.

У вищих навчальних закладах України останнім часом спостерігається тенденція до прискорення інтеграції в навчальний процес інноваційних технологій, тобто технологій, заснованих на нововведеннях: організаційних гзв'язаних із оптимізацією умов освітньої діяльності), методичних (спрямованих на оновлення змісту освіти та -адвищення її якості). Інноваційні технології спрямовані на засвоєння професійних знань; розширення можливостей самоконтролю здобутих знань; формування професійного мислення і розвиток проблемно-пошукового мислення майбутніх фахівців.

Сутність підготовки фахівця в галузі медицини полягає у формуванні в нього системи знань і якостей особистості, необхідних для виконання різних функцій професійної діяльності [1]. Адже професійний розвиток (зокрема саморозвиток) майбутніх лікарів тісно пов'язаний з особистісним розвитком. У цьому контексті актуальною є проблема створення умов для професійного саморозвитку майбутніх фахівців. Саме тому нині приділяється велика ззга самостійній роботі студентів, а дослідження шляхів її оптимізації набуває все більшої актуальності [1].

У час проникнення інформаційних технологій в усі сфери життя застосування комп'ютерних засобів стає поширеним способом індивідуалізації навчання, в тому числі самостійної роботи в процесі вивчення дерматовенерології.

Принципова новизна, привнесена комп'ютером у освітній процес - інтерактивність, яка дає змогу розвивати активні форми навчання. Саме ця нова якість дозволяє сподіватися на ефективне, реально корисне розширення пастора самостійної навчальної роботи студентів. Застосування новітніх телекомунікаційних технологій дає можливість створити якісно нове інформаційне освітнє середовище без меж і з можливістю організації глобальної системи дистанційного навчання [2].

Важливим завданням залишається створення системи відкритої освіти, яка забезпечить загальнонаціональ-8*в< доступ до освітніх ресурсів на базі технологій дистанційного навчання [3].

Пріоритетним завданням сучасного освітнього процесу є підготовка не просто висококваліфікованого фахівця, а фахівця, зорієнтованого на постійне самовдосконалення і професійний пошук. Саме такі спеціалісти спроможні -є лише відтворювати засвоєні знання, а й генерувати нові. Слід погодитися з авторами, які вважають, що формуванню усвідомленої потреби в розвитку творчого потенціалу і професійного мислення, створенню умов для самостійного здобуття знань, умінь та навичок їх застосування на практиці сприяє, безперечно, така форма навчальної діяльності як самостійна робота [1].

Педагогічною умовою формування інформаційно-технологічної компетентності студентів ВДНЗУ «УМСА» є